

Vlaams
Parlement

ingediend op **635** (2020-2021) – Nr. 11
29 juni 2021 (2020-2021)

Verslag van de gedachtewisseling

namens de Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid,
Gezin en Armoedebestrijding
uitgebracht door Maaïke De Rudder

over de stand van zaken
van de coronavaccinatiecampagne

Samenstelling van de Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding:

Voorzitter: Stefaan Sintobin.

Vaste leden:

Koen Daniëls, Lorin Parys, Elke Sleurs, Tine van der Vloet, Katja Verheyen;

Immanuel De Reuse, Stefaan Sintobin, Suzy Wouters;

Maike De Rudder, Katrien Schryvers;

Freya Saeys, Maurits Vande Reyde;

Ann De Martelaer, Jeremie Vaneeckhout;

Freya Van den Bossche.

Plaatsvervangers:

Allessia Claes, Piet De Bruyn, Freya Perdaens, Sarah Smeyers, Annabel Tavernier;

Yves Buysse, Ilse Malfroot, Frieda Verougstraete-Deschacht;

Vera Jans, Kurt Vanryckeghem;

Gweny De Vroe, Emmily Talpe;

Johan Danen, Celia Groothedde;

Conner Rousseau.

Toegevoegde leden:

Lise Vandecasteele.

Documenten in het dossier:

635 (2020-2021) – Nr. 1 tot en met 10: Verslagen van de gedachtewisseling

INHOUD

1. Uiteenzetting door Wouter Beke, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding.....	4
1.1. Vaccins	4
1.2. Doelgroepen	5
1.3. Cijfers.....	6
2. Vragen van de leden.....	6
2.1. Vragen van Jeremie Vaneeckhout.....	6
2.2. Vragen van Koen Daniëls	7
2.3. Vragen van Maaïke De Rudder	7
2.4. Vragen van Freya Saeys.....	8
2.5. Vragen van Katrien Schryvers.....	8
2.6. Vragen van Suzy Wouters	9
2.7. Vragen van Hannes Anaf.....	10
2.8. Vragen van Immanuel De Reuse	10
2.9. Vragen van Katja Verheyen	10
2.10. Vragen van Tine van der Vloet	11
3. Antwoorden van minister Wouter Beke	11
Gebruikte afkortingen	15

Bijlage: zie de [dossierpagina](#) van dit document op www.vlaamsparlement.be

Op dinsdag 15 juni 2021 hield de Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding haar elfde gedachtewisseling over de stand van zaken van de coronavaccinatiecampagne. Wouter Beke, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding, nam aan deze gedachtewisseling deel.

De presentatie van de minister is terug te vinden op de [dossierpagina](#) van dit document op www.vlaamsparlement.be.

(Deze commissievergadering werd als videoconferentie georganiseerd.)

1. Uiteenzetting door Wouter Beke, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding

1.1. Vaccins

Minister *Wouter Beke* zegt dat het leverschema van Pfizer tot begin juli 2021 bekend is. Omdat Pfizer steeds vier weken vooruitblijft, ligt het leverschema tot en met de week van 5 juli 2021 vast. In die week worden er 216 trays geleverd.

Moderna heeft naast een definitief overzicht tot eind juni 2021 ook een voorlopig perspectief voor juli 2021 bekengemaakt. Dat voorlopige perspectief moet nog bevestigd worden. Moderna wordt ingezet in de grote vaccinatiecentra.

AstraZeneca levert in de week van 14 juni 2021 703 trays. Er is geen perspectief op de periode daarna.

Er wordt geregeld gevraagd of het mogelijk is om een nieuwe uitnodiging te sturen naar wie met AstraZeneca is ingeënt om het tijdsinterval van twaalf weken in te korten. Dat is reeds besproken in de IMC. Minister Wouter Beke verklaart zich daar voorstander van maar ziet twee voorwaarden. Er moet ten eerste zekerheid zijn over de leveringen. Als er geen zekerheid is over de leveringen dreigt men mensen uit te nodigen zonder dat er een vaccin beschikbaar is. Ten tweede moet het ICT-systeem worden aangepast zodat de vaccinatiecentra dat niet manueel hoeven te verwerken. Het interval van twaalf weken systematisch op acht terugbrengen is niet evident omdat veel mensen ondertussen vakantieplannen hebben.

Als het vaststaat dat de leveringen overeenkomen met wat is aangekondigd, kan wie in de eerste week van augustus 2021 ingepland is zo veel mogelijk naar juli 2021 verschoven worden. Op dit ogenblik is het risico te groot vanwege de leveringonzekerheid en het huidige technische platform. Als de leveringen beperkt blijven eind juni of begin juli 2021 moeten de vaccins toegediend worden aan een 65-plusser of aan iemand met een onderliggende aandoening.

Johnson & Johnson levert in de week van 14 juni 2021 20.800 dosissen. Er is geen zicht op verdere leveringen. De redenen daarvoor zijn intussen bekend.

Op de IMC is beslist het vaccin van Johnson & Johnson niet toe te dienen aan -41-jarigen. Elke regio krijgt de mogelijkheid om dit vaccin op vrijwillige basis toe te dienen aan deze groep. Vanaf 15 juni 2021 is het mogelijk om op QVAX een opt-insysteem te gebruiken: wie jonger is dan 41 jaar kan zich vanaf 15 juni 2021 (met 'informed consent') vrijwillig kandidaat stellen. De vaccinatiecentra kunnen op basis hiervan met dalende leeftijd kandidaten uitnodigen al naargelang de beschikbaarheid van het vaccin.

Slide 7 toont de planning voor Vlaanderen in de week van 14 en van 21 juni 2021. Er worden samen 1,3 miljoen vaccins toegediend waarvan meer dan 1 miljoen eerste dosissen. Met wat gepland is in de week van 14 juni 2021 moet het mogelijk zijn om tegen 21 juni 2021 voor het eerste vaccin de grens van 70 percent te

halen. Met wat gepland is in de week van 21 juni 2021 moet het mogelijk zijn om eind juni 2021 de grens van 80 percent te halen.

Slide 8 toont de leveringen op lange termijn. Er is een daling van 659.000 naar 211.000 dosissen eind juni 2021 omdat er aanvankelijk werd gerekend op 500.000 vaccins van Johnson & Johnson. Begin juli 2021 worden er nieuwe leveringen verwacht en stijgt het aantal vaccins opnieuw tot 613.000. Deze slide toont dat er maximaal gevaccineerd wordt volgens het aantal leveringen. De periode tussen leveren en vaccineren wordt zo kort mogelijk gehouden.

1.2. Doelgroepen

Slide 10 vergelijkt de grootte van de leeftijdsgroep (grijze balk) met het aantal verstuurde uitnodigingen (groene balk). De groep van de 35- tot 39-jarigen is inmiddels maximaal uitgenodigd. Net zoals de groep tussen 30 en 35 jaar. Ongeveer één derde van de mensen tussen 25 en 29 jaar is reeds uitgenodigd. Waar de balken elkaar vrijwel overlappen, wordt een hoge vaccinatiegraad bereikt. In Vlaanderen blijft de vaccinatiegraad bij de -65-jarigen hoog.

Slide 11 vergelijkt de totale populatie met de groep volledig of gedeeltelijk gevaccineerden.

Slide 12 toont dat de vaccinatiegraad onder de 65-plussers voor de eerste dosis 94,6 percent bedraagt, en dat 72,2 percent van de leeftijdsgroep al volledig gevaccineerd is.

De vaccinatiegraad onder mensen met een onderliggende aandoeningen bedraagt in Vlaanderen 92,3 percent (slide 13). Voor de 60- tot 64-jarigen bedraagt de vaccinatiegraad 96,44 percent. Dat cijfer loopt geleidelijk aan terug met de leeftijd. Onder de leeftijd van 44 jaar gaat het om kleine absolute aantallen. De grootste groep mensen met een onderliggende aandoening behoort tot de leeftijdscategorie tussen 44 en 64 jaar.

Enkel het vaccin van Pfizer is door het EMA goedgekeurd voor de 16- en 17-jarigen. Dat gaat in Vlaanderen om zo'n 140.000 mensen. 16- en 17-jarigen die stage lopen in een zorginstelling of aan een onderliggende aandoening lijden, krijgen voorrang. De anderen komen daarna aan bod.

De vaccinatiecentra blijven tot half oktober 2021 open. Door de gebrekkige leveringen kan de staart van de campagne langer duren. Er wordt alles aan gedaan om de 16- en 17-jarigen mee te nemen. Wie zijn (tweede) vaccin niet is komen halen, krijgt zo opnieuw de kans. Daarnaast is het afwachten op adviezen over de 12- tot 15-jarigen, en over het opvolgvaccin.

Er zijn vrijwilligers, en zeker mensen met een medisch profiel, nodig. Een federale noodwet maakt het mogelijk dat apothekers na een opleiding ook vaccineren onder leiding van een arts of verpleegkundige. Dat geldt eveneens voor studenten Verpleegkunde. Er wordt voorts overlegd waar vrijwilligers met een medisch profiel kunnen worden aangetrokken. In de farmaceutische sector werken heel wat mensen met een medisch profiel. Er wordt daarover overlegd met Pharma.be.

Minister Wouter Beke benadrukt dat dit het aangewezen moment is om aan te melden op QVAX. De uitnodigingen voor de dertigers schieten aardig op waardoor twintigers bovenaan de reservelijst komen te staan. Het aantal vaccins per week ligt hoog. Er wordt rekening mee gehouden dat een aantal mensen niet komt opdagen vanwege hun vakantieplannen. De vaccins die aldus vrijkomen wil men zo snel als mogelijk toedienen. Sedert 15 juni 2021 kunnen ook 16- en 17-jarigen zich aanmelden op QVAX. Op QVAX staan er zo'n 130.000 mensen. In de week van

17 juni 2021 zijn er zo'n 25.000 mensen opgeroepen. Een aantal vaccinatiecentra moet zijn QVAX evenwel zelf aanvullen.

De inhaalvaccinatie voor gemiste tweede prikken wordt gepland. Wie zijn tweede vaccin niet komt ophalen, wordt uitdrukkelijk gevraagd het vaccinatiecentrum te verwittigen zodat geen enkel vaccin verloren gaat.

Het is nog onduidelijk hoe de derde fase eruit zal zien. Er wordt overleg gepleegd met specialisten om een inschatting te kunnen maken. Een volgende vaccinatie-ronde hangt af van de vraag wie vanaf wanneer een boostervaccin nodig heeft. Het is de bedoeling dit zo maximaal mogelijk via de reguliere kanalen te laten verlopen. De experts verwachten meer duidelijkheid tijdens de zomer van 2021. Daarna pas kan de scope verfijnd worden.

1.3. Cijfers

Zo'n 1,3 miljoen 65-plussers heeft minstens één prik gehad. Bijna drie vierde van die groep heeft al een tweede prik gehad en is volledig gevaccineerd. Op dit ogenblik heeft 64 percent van de volwassen Vlamingen een eerste prik gekregen. Eén derde daarvan is volledig gevaccineerd. Dat alles betekent dat 51,65 percent van de totale populatie al minstens één prik heeft gekregen. Bijna 29 percent van de totale bevolking is volledig gevaccineerd.

Slide 20 toont het cumulatief aantal toegediende dosissen per dag. Slide 21 toont een overzicht per bevolkingscohort. Vlaanderen haalt 93 percent onder de 85-plussers, 95 percent in de groep tussen 75 en 84 jaar, 95 percent in de groep tussen 65 en 74 jaar, 92 percent in de groep tussen 55 en 64 jaar, en 75 percent in de groep tussen 45 en 54 jaar. Dat laatste cijfer zal nog toenemen omdat deze groep nog volop wordt gevaccineerd. Intussen is al ongeveer één derde van de 35-tot 44-jarigen geprikt en 21 percent van de groep tussen 18 en 34 jaar.

In Europa gaan enkel Malta, IJsland en Hongarije Vlaanderen vooraf. Intussen zijn Finland en Duitsland ingehaald. Ander onderzoek leert dat Vlaanderen de snelst vaccinerende regio is met het hoogste aantal prikken per 100 inwoners. Dat alles doet minister Wouter Beke besluiten dat de vaccinatiecampagne vlot verloopt.

2. Vragen van de leden

2.1. Vragen van Jeremie Vaneekhout

Jeremie Vaneekhout dankt voor de toelichting en feliciteert elkeen die ervoor zorgt dat de campagne, zoals door iedereen gehoopt, goed verloopt.

Er is nog niet over gecommuniceerd. Mensen hebben een bepaald perspectief voor ogen maar gezien de geplande leveringen zal op 11 juli 2021 niet iedereen (inclusief de 16- en 17-jarigen) een eerste prik hebben gehad. Dat deze doelstelling niet wordt gehaald, is het gevolg van de leveringen en niet van de snelheid waarmee vaccins worden toegediend.

De tweede dosis is belangrijk voor de deltavariant. Hetzelfde zal allicht gelden voor het boostervaccin. De spreker roept de minister op hier zo spoedig mogelijk een antwoord op te formuleren, zowel voor de vaccinatiecentra als voor de betrokken CRA's en bedrijfsartsen. Deze mensen vervullen al meer dan een jaar een belangrijke opdracht. Het kan niet de bedoeling zijn dat ze pas één maand op voorhand vernemen verantwoordelijk te zijn voor het toedienen van de boostervaccins in het najaar van 2021. Het is immers niet zo dat de bestaande kanalen waarnaar wordt verwezen op dit ogenblik niets omhanden hebben.

De impact van de onduidelijke leveringen door Johnson & Johnson is groot. Voor de 25- tot 30-jarigen die nog geen uitnodiging hebben ontvangen, dreigt het stil te vallen omdat de komende weken voornamelijk op het tweede vaccin wordt gefocust. Wordt er overlegd met Johnson & Johnson om snel duidelijkheid te krijgen?

Wie jonger is dan 41 jaar kan vrijwillig kiezen voor een vaccin van Johnson & Johnson. De spreker waarschuwt ervoor geen ijdele hoop te wekken. In welke mate staat het vast dat dit initiatief geen lege doos wordt en dat Johnson & Johnson de komende weken zal kunnen leveren?

Het wordt voor de vaccinatiecentra steeds moeilijker om personeel te vinden. De nakende zomer en andere factoren – zoals het langetermijnengagement – spelen daarin een rol. Zeker nu blijkt dat vaccinatiecentra langer zullen openblijven, wil Jeremie Vaneeckhout weten welk antwoord de minister daarop kan geven zodat het huidige ritme kan worden aangehouden?

2.2. Vragen van Koen Daniëls

Koen Daniëls merkt dat er geen zekerheid is over de leveringen door AstraZeneca. Volstaan de geplande leveringen om het tweede vaccin te vervroegen? Is er risico op een stockbreuk?

Voor wie op vakantie vertrekt en voor zijn tweede vaccin niet opdaagt, biedt QVAX de oplossing. Is het mogelijk om nieuwe mensen een eerste keer te vaccineren met een vaccin dat voor een tweede vaccinatie bestemd is?

Wordt de mogelijkheid om vaccins te combineren opnieuw overwogen of blijft men vasthouden aan twee prikken met hetzelfde vaccin?

De vaste medewerkers van de vaccinatiecentra beginnen tekenen van vermoeidheid te vertonen, mede omdat ze op vakantie willen. Zijn er alternatieven om hun afwezigheid op te vangen? Is het bijvoorbeeld mogelijk om leerkrachten met het goede diploma actief te benaderen en in te schakelen?

De vaccinatiecentra blijven open tot half oktober 2021. Zullen de jongeren gevaccineerd zijn voor de start van het nieuwe schooljaar?

Wie op QVAX vrijwillig opteert voor Johnson & Johnson heeft niet de zekerheid met dat vaccin geprikt te worden. Hij vraagt de minister dat te bevestigen.

2.3. Vragen van Maaïke De Rudder

In de loop van de zomer van 2021 volgt er meer duidelijkheid over de derde prik stelt *Maaïke De Rudder*. Voor de organisatie van de vaccinatiecentra is dat niet zonder belang. Zal de derde prik in de vaccinatiecentra toegediend worden? Moeten alle vaccinatiecentra in dat geval openblijven?

De opmars van de deltavariant baart zorgen. Hoe staat het met de effectiviteit van de huidige vaccins? Er wordt bijvoorbeeld onderzoek gevoerd naar het combineren van vaccins.

Mensen wordt gevraagd in hun vakantieplanning rekening te houden met het tweede vaccin. Hoe evolueert de effectiviteit als de tweede dosis wordt uitgesteld tot in september 2021? Het Vlaams Agentschap Zorg en Gezondheid werkt aan een planningstool dat per vaccinatiecentrum aangeeft wanneer de verschillende leeftijdsgroepen worden uitgenodigd. Vanaf wanneer is die tool beschikbaar?

Kan wie zich aanmeldt voor een vaccin van Johnson & Johnson nog een uitnodiging ontvangen voor een vaccinatie met een ander vaccin op basis van de oorspronkelijke planning?

Ten slotte drukt Maaïke De Rudder haar bezorgdheid uit over de vaccinatiecentra die het steeds moeilijker hebben om medisch geschoolde vrijwilligers aan te trekken. Ze vraagt de minister te zoeken naar oplossingen om tot half oktober 2021 door te kunnen werken.

2.4. Vragen van Freya Saeys

Freya Saeys denkt dat de mate waarop nog een beroep kan worden gedaan op vrijwilligers verschilt per vaccinatiecentrum. Ze wil weten of de minister over cijfers beschikt. Zijn het bijvoorbeeld voornamelijk de grote centra die met problemen kampen?

Wie jonger is dan 41 jaar kan zich vrijwillig aanmelden voor het vaccin van Johnson & Johnson. Er wordt gewerkt met een informed consent. Maakt men die keuze op eigen risico?

Er is onduidelijkheid over de toekomstige leveringen door AstraZeneca. Staat het vast dat wie al is ingeënt met dat vaccin ook een tweede dosis kan krijgen? Zou het mogelijk zijn om over te schakelen op Pfizer mocht dat niet het geval zijn? Bepaalde experts pleiten daar immers voor.

Het interval tussen de twee dosissen is voor uitnodigingen verstuurd na 24 mei 2021 teruggebracht van twaalf op acht weken. Omdat een aantal vaccinatiecentra dat reeds eerder toepaste, was er onduidelijkheid. Inmiddels wordt overwogen om de termijn ook voor wie voor 24 mei 2021 is uitgenodigd op acht weken terug te brengen. Krijgt die groep een nieuwe uitnodiging? Wanneer worden zij daarvan verwittigd?

Jongeren die vrijwillig gevaccineerd worden met Johnson & Johnson zullen eerder volledig beschermd zijn dan wie met AstraZeneca wordt ingeënt. Als zij op vakantie willen, hoeven ze geen PCR-test meer te ondergaan.

In de loop van de zomer van 2021 volgt er duidelijkheid over de derde prik. *Freya Saeys* hoopt op snelle duidelijkheid omdat in het najaar traditioneel de griepvaccinatie van start gaat. De eerste lijn moet zich daarop kunnen voorbereiden.

Het is allicht nog niet algemeen bekend dat ook de 16- en 17-jarigen zich op QVAX kunnen registreren. Ze raadt aan hierover meer duidelijkheid te scheppen.

2.5. Vragen van Katrien Schryvers

Katrien Schryvers feliciteert iedereen die zich voor de vaccinatiecampagne inzet. De media berichten geregeld over de prominente plaats die België en Vlaanderen bekleden in de internationale ranking. Dat is voornamelijk te danken aan de wijze waarop de vaccinatiecentra georganiseerd zijn, de achterliggende strategie en de campagnes ter bevordering van de vaccinatiebereidheid.

Op alle vragen over het inkorten van het interval tussen twee AstraZenecavaccins, antwoordt de minister begrijpelijkerwijs dat daarvoor leverzekerheid nodig is. Als er eind juni en begin juli 2021 wordt geleverd zoals gepland, is het dan mogelijk om alle geplande vaccins in de eerste helft van augustus 2021 naar voren te schuiven? Wie een uitnodiging heeft ontvangen voor de tweede prik in de eerste week van augustus 2021 kan naar voren worden geschoven. Er zijn evenwel nog veel tweede prikken gepland in de tweede week van augustus 2021.

Naar verluidt vervroegen bepaalde vaccinatiecentra al de tweede prik van mensen met een uitnodiging voor de eerste helft van augustus 2021. Ze doen dat omdat anderen aankondigen dat ze voor hun tweede prik gepland in juli 2021 niet zullen opdagen omdat ze op vakantie zijn. Is de minister daarvan op de hoogte? Op die manier ontstaat er een verschil tussen mensen die in een vergelijkbare situatie zitten. Het gaat immers voornamelijk om ouderen en mensen met een risicoprofiel.

Komen de geplande tweede prikken met AstraZeneca in gevaar? Wordt er gezocht naar een alternatief?

Er is reeds onderzoek gevoerd naar de mogelijkheid om vaccins te combineren. In een aantal gevallen zou dat zelfs tot hogere bescherming leiden. Er zouden praktische problemen zijn om dat toe te passen. Wanneer en op welke basis wordt daarover beslist?

Er hebben zich ontzettend veel vrijwilligers aangediend maar ondertussen is er een tekort aan medische profielen. Wordt er onderzocht of dat overal het geval is? Katrien Schryvers vermoedt dat de situatie per regio of vaccinatiecentrum anders is. Ze heeft weet van medische profielen die zich in februari 2021 kandidaat hebben gesteld maar niet werden geselecteerd vanwege het grote aantal geïnteresseerden. Is er opnieuw contact opgenomen met deze groep?

Is het haalbaar om daarover het gesprek aan te gaan met de ziekenhuizen nu de druk daar is afgenomen? De ziekenhuizen hebben het zwaar gehad. Men is er – net zoals al het andere medische personeel – aan vakantie toe. Enkel door deze opdracht over velen te spreiden, blijft de druk haalbaar.

Het is goed dat jongeren vrijwillig voor het vaccin van Johnson & Johnson kunnen opteren. Er was recent onduidelijkheid over de vraag vanaf wanneer dat mogelijk zou zijn maar ondertussen blijkt dat het al vanaf 15 in plaats van 16 juni 2021 mogelijk is.

2.6. Vragen van Suzy Wouters

Suzy Wouters meldt dat de planningstool mogelijks niet meer online verschijnt: de foutmarge is te groot als gevolg van leveringonzekerheid bij Johnson & Johnson en de nakende vakantie-uittocht. Wanneer mag de nieuwe tool, waar het Vlaams Agentschap Zorg en Gezondheid werk van maakt, worden verwacht?

Wie is ingeënt met het vaccin van Johnson & Johnson kan pas na vier weken een coronapaspoort krijgen. Voor andere vaccins kan dat twee weken na de tweede inenting. Ze vraagt een verklaring voor dit verschil.

Aanvankelijk waren er modellen die aantoonde dat een vaccinatiegraad van 70 percent zou volstaan. Als gevolg van besmettelijkere varianten volstaat deze vaccinatiegraad niet meer. Vaccinologen pleiten voor een vaccinatiegraad van 85 tot 90 percent. Wat is de visie van de minister? Is dat haalbaar? Wat zijn de gevolgen als deze drempel niet wordt gehaald?

Er dreigt een tekort aan medisch geschoolde vrijwilligers in bepaalde vaccinatiecentra. Sommige vrijwilligers blijven thuis vanwege de examens of vertrekken op vakantie. Daarnaast komt het sociale leven stilaan opnieuw op gang. Tijdens de vergadering van 9 maart 2021 heeft Suzy Wouters hiervoor reeds gewaarschuwd (*Parl.St.* VI.Parl. 2020-21, nr. 635/6). Plant de minister hiervoor een campagne?

Niet-zelfstandige verpleegkundigen vrezen de vrijwilligersvergoeding te overschrijden omdat ze vaker inspringen. Mogelijks haakt een aantal vrijwilligers daarom af.

Als de vaccins geleverd worden zoals beloofd, dreigt er volgens persberichten een overschot. Wat zal de minister met dat overschot doen?

2.7. Vragen van Hannes Anaf

Hannes Anaf vraagt minister Wouter Beke een nieuwe inschatting te maken nu het erop lijkt dat 11 juli 2021 niet wordt gehaald.

Risicopatiënten zullen pas volledig gevaccineerd zijn na alle anderen vanwege het interval van 12 weken. Hij dringt erop aan dat tweede vaccin versneld toe te dienen, en is benieuwd naar de opties.

Enkel wie nog geen uitnodiging voor een ander vaccin heeft ontvangen, kan zich naar verluidt vrijwillig kandidaat stellen voor inenting met Johnson & Johnson. Hij vraagt de minister dat te bevestigen.

Wie zich vrijwillig opgeeft, doet dat met informed consent. Hoe verloopt de communicatie daarover? Sommige eerstelijnszones wijzen enkel op de voordelen en waarschuwen niet voor wat er mee gepaard kan gaan. Jongeren de kans geven vrijwillig voor Johnson & Johnson te kiezen is een goede zaak, maar het blijft belangrijk dat iedereen goed, eerlijk en volledig geïnformeerd wordt.

2.8. Vragen van Immanuel De Reuse

Immanuel De Reuse deelt de bezorgdheid over het interval tussen twee AstraZenecavaccins. Mensen met een onderliggende aandoening die AstraZeneca kregen, stellen vast dat wie volgens zijn leeftijd werd gevaccineerd uiteindelijk vroeger volledig gevaccineerd zal zijn. Hij dringt erop aan er alles aan te doen om ervoor te zorgen dat deze groep vervroegd volledig gevaccineerd raakt.

Er bestaat nog veel onzekerheid over de derde prik. De spreker roept de minister op dit goed te plannen en er duidelijk over te communiceren. Allicht zal de derde prik toegediend worden door huisartsen en bedrijfsartsen. Medewerkers van bedrijven zijn met verschillende vaccins gevaccineerd. Omdat er voor elk opvolgvaccin een afzonderlijke strategie zal gelden, zal dat tal van vragen oproepen.

Hij herhaalt zijn oproep om strandredders bij voorrang te vaccineren. Inmiddels staan de strandredders in veel eerstelijnszones bovenaan op de reservelijst. De 1400 strandredders staan in voor de veiligheid van de zes miljoen toeristen die tijdens het seizoen naar de Vlaamse kust trekken. Hij vraagt de minister om alle gemeenten en eerstelijnszones ertoe aan te zetten om de strandredders bovenaan de reservelijst te plaatsen.

De 16- en 17-jarigen kunnen zich registreren op QVAX en zullen met Pfizer ingeënt worden. Als zij zich nu registreren, dan zal hun tweede prik middenin de vakantieperiode (van hun ouders) vallen. Het is belangrijk dat dit duidelijk wordt meege-deeld wanneer ze zich registreren.

De Belgische vaccinatiegraad is goed en de Vlaamse nog beter. Hoe staat de IMC tegenover de vooropgestelde drempel van 70 percent? Wordt die aangehouden?

2.9. Vragen van Katja Verheyen

Katja Verheyen vraagt naar het lot van wie zijn vaccin weigerde, zijn afspraak annuleerde zonder een nieuwe te maken en evenmin op QVAX of een andere reservelijst staat. Worden zij automatisch opnieuw opgeroepen wanneer iedereen gevaccineerd is of moeten ze zelf initiatief nemen?

Toen er enkele weken geleden persberichten verschenen over de beslissing om het vaccin van Johnson & Johnson niet toe te dienen aan min-41-jarigen, kregen de vaccinatiecentra daar veel bezorgde vragen over. Er waren op dat moment nog geen richtlijnen van het Vlaams Agentschap Zorg en Gezondheid. Ze hoopt dat de communicatie daar bij een volgend vergelijkbaar voorval op voorbereid is zodat de vaccinatiecentra weten hoe ze moeten reageren.

2.10. Vragen van Tine van der Vloet

Tine van der Vloet merkt versoepelingen in de VAPH-voorzieningen, maar de voorzieningen die zowel met minder- als meerderjarigen werken, hebben vragen. Ook de 16- en 17-jarigen zullen worden gevaccineerd, waarbij jongeren met een onderliggende aandoening voorrang zullen krijgen. Hoe zal dat georganiseerd worden voor jongeren met een beperking? Zal er in de voorzieningen gevaccineerd worden? Het is goed dat deze groep wordt meegenomen zodat de werking van deze voorzieningen opnieuw optimaal kan verlopen.

3. Antwoorden van minister Wouter Beke

Minister *Wouter Beke* antwoordt dat de 500.000 vaccins van Johnson & Johnson nodig zijn om tegen 11 juli 2021 de theoretische vaccinatiegraad van 100 percent te bereiken. Omdat het vaststaat dat die er niet zullen zijn, zal de vaccinatiegraad op 11 juli 2021 85 percent bedragen. Het is op dit ogenblik onduidelijk of dat voldoende is om iedereen die dat wenst de kans te geven zich te laten vaccineren tegen die datum. De vraag is hoe hoog de vaccinatiegraad zal zijn in de groep die op dit ogenblik aan de beurt is. De minister herinnert in dit verband aan de vermelde vaccinatiegraad per leeftijdscategorie. Hij sluit niet uit dat de vaccinatiegraad op 11 juli 2021 rond de 90 percent ligt, wat inhoudt dat er slechts vijf percent tekort is om wie dat wil gevaccineerd te krijgen.

Zijn oproep aan de 16- en 17-jarigen om zich op QVAX te registreren, is bedoeld om zo veel mogelijk mensen te vaccineren en zo weinig mogelijk vaccins verloren te laten gaan. Daarnaast moet wie zijn (tweede) vaccin niet komt halen, het vaccinatiecentrum verwittigen zodat iemand anders voor zijn eerste vaccin kan worden uitgenodigd. Op basis van de beschikbare informatie lijkt een vaccinatiegraad van 90 percent niet onrealistisch. Als daar vier tot vijf percent vakantiegangers bij zijn, wordt de ambitie slechts nipt niet gehaald.

Minister Wouter Beke heeft de IMC gevraagd eind juni 2021 de vaccinatiegraad te bekijken. Wallonië en Brussel nodigen op dit ogenblik de 18-jarigen al uit. Omdat mensen er hun afspraak zelf kunnen inboeken, verloopt het minder georganiseerd en is het minder duidelijk voor wie welke vaccins de komende periode ingezet worden. Als er eind juni 2021 verschillende behoeftes zijn tussen de regio's, dan moet daarover van gedachten gewisseld worden.

Het belangrijkste is dat Vlaanderen een hoge vaccinatiegraad haalt. Mocht Vlaanderen dezelfde vaccinatiegraad halen als de andere regio's, dan had het ook al alle 18-jarigen kunnen uitnodigen. De hoge vaccinatiegraad leidt er mee toe dat de doelstelling van 11 juli 2021 mogelijks niet wordt gehaald. Een andere oorzaak is het vaccin van Johnson & Johnson dat niet wordt geleverd zoals beloofd. Als gevolg van productieproblemen is beslist om een batch niet in te zetten.

Op de belangrijke vragen over het boostervaccin kan minister Wouter Beke nog niet alle antwoorden geven. Er is recent informeel overleg gepleegd met een aantal experts over het boostervaccin in het najaar van 2021. De boodschap van de specialisten is dat er op dit ogenblik nog geen duidelijkheid is. Moet iedereen een boostervaccin krijgen of alleen bepaalde kwetsbare groepen? Moet er met leeftijds-grenzen gewerkt worden?

Het is belangrijk om antwoord te krijgen op deze vragen om te kunnen organiseren. Er wordt bijvoorbeeld overwogen om samen te werken met de bedrijfsartsen. Als het boostervaccin in de eerste plaats aan de meest kwetsbare groepen moet worden toegediend, is dat allicht geen aangewezen werkwijze. Een boostervaccin voor de volledige populatie vergt een andere aanpak dan wanneer er bepaalde restricties gelden.

De reden waarom er nog geen antwoord kan worden gegeven is tweevoudig. Enerzijds is dat volop in ontwikkeling en anderzijds is het aangewezen om rekening te houden met alle mogelijke varianten. De huidige varianten zijn verwant met het oorspronkelijke virus. Varianten die verder afwijken van het oorspronkelijke virus zorgen voor bijkomende uitdagingen.

De vele terechte vragen zijn gesteld tijdens het informele overleg. Ze worden de komende weken bekeken. Het valt te verwachten dat er tijdens de zomer van 2021 meer duidelijkheid volgt.

Minister Wouter Beke onderhoudt contact met Johnson & Johnson. Minister-president Jan Jambon en premier Alexander De Croo hebben ook contact gehad. Ondanks de talrijke contacten blijft het aantal leveringen tot begin juli 2021 beperkt.

Minister Wouter Beke vraagt iedereen, en zeker wie een medisch profiel heeft, die de komende weken en maanden als vrijwilliger wil werken, zich in te schrijven op Help de helpers. Er zijn verschillen tussen de vaccinatiecentra. Er is veel begrip voor wie zich de voorbije periode heeft ingezet en twee weken vakantie wil nemen.

Er wordt overleg gepleegd om bijkomende groepen aan te spreken. In de farmaceutische sector werken heel wat mensen met een medisch profiel. Ook studenten en recent afgestudeerden met een zorgprofiel zijn welkom.

Wie zijn tweede vaccin niet is komen halen, krijgt vanaf de tweede helft van de zomervakantie van 2021 daartoe alsnog de kans. Hetzelfde geldt voor wie zijn vaccin heeft geweigerd. Wie heeft geweigerd, staat vanwege de vrije keuze niet meer op de lijst. Wie na een weigering tot inkeer komt, krijgt geen uitnodiging meer en moet bijgevolg zelf een actieve daad stellen.

Er is wetenschappelijk advies gevraagd over de vraag of verschillende vaccins gemengd mogen worden. Het wetenschappelijke advies maakt het niet mogelijk om daarover op dit ogenblik al een beslissing te nemen. Er is nog geen enkele studie die de klinische effectiviteit 'in real life' aantoonst. Bovendien valt mixen buiten de contractuele verbintenissen die zijn aangegaan met de producenten.

Bij het vaccin van Johnson & Johnson verloopt de immuniteitsopbouw anders. Dat verklaart de periode van vier weken om een coronapaspoort te kunnen krijgen.

16- en 17-jarigen kunnen zich vanaf 15 juni 2021 – één dag vroeger dan gepland – vrijwillig op QVAX inschrijven. Als er vaccins van Pfizer over zijn, kunnen zij uitgenodigd worden.

Ook de groep tussen 18 en 41 jaar wordt opgeroepen om zich op QVAX te registreren. Bepaalde vaccinatiecentra kampen stilaan met een lege QVAX-lijst. Deze oproep is belangrijk om de beschikbare vaccins optimaal te kunnen inzetten.

Wie zich vrijwillig kandidaat stelt voor het vaccin van Johnson & Johnson krijgt sowieso nog een reguliere uitnodiging. Wie een reguliere uitnodiging heeft ontvangen, kan zich niet meer vrijwillig opgeven. Op dat moment is die persoon immers gekoppeld aan een vaccin. Dat is belangrijk om de logistieke onderbouw te bewaren.

Er zijn geen cijfers over het tekort aan vrijwilligers. Er zijn wel signalen uit bepaalde vaccinatiecentra. Er wordt, bijvoorbeeld met de federale noodwet, gezocht naar mogelijkheden om hier maximaal aan tegemoet te komen. Er is overleg gepland met Domus Medica.

Het is voor de effectiviteit aangewezen de tweede prik te zetten binnen het geplande tijdsinterval. Maar ook als het interval is verlopen, blijft het aangewezen om het tweede vaccin te laten zetten. Wie zijn tweede prik later laat zetten, blijft beter beschermd dan wie zijn tweede prik niet laat zetten.

De planningstool is recent offline gehaald toen duidelijk werd dat vanaf de tweede helft van juni 2021 niet meer gerekend kon worden op het vaccin van Johnson & Johnson. Er is terughoudendheid om de planningstool opnieuw online te zetten. Door de verschillen tussen de vaccinatiecentra klopt de planningstool niet meer voor alle vaccinatiecentra. Dat bepaalde centra ondertussen al twintigers uitnodigen terwijl andere nog maar aan de dertigers zijn, is gezien het huidige vaccinatietempo op zich niet opmerkelijk omdat er per dag één geboortekaartje aan bod komt. Naast de vaccinatiegraad heeft ook de bevolkingssamenstelling impact. De planningstool kan – ook door het huidige gebrek aan stabiliteit – foute verwachtingen creëren.

De vrijwilligersvergoeding is voorgelegd aan federaal minister van Financiën Vincent Van Peteghem. Het is de bedoeling om het plafond te verhogen, maar dat is een federale bevoegdheid.

Minister Wouter Beke is er voorstander van om het interval zo veel mogelijk te beperken. Er is beslist om dat te doen met de bedoeling om de staart van de campagne in te korten. Met de verwachte leveringen moet het mogelijk zijn om dat voor zo'n 200.000 mensen te doen.

Om dat voor iedereen te kunnen doen, zijn er twee zaken nodig. Deze last kan niet zomaar op de schouders van de vaccinatiecentra gelegd worden. De tool die daarvoor ontwikkeld wordt, zou centraal moeten uitnodigen, wat technisch moeilijk lijkt. Dat bepaalde vaccinatiecentra dit op individuele basis doen, vormt geen enkel probleem. Naast de geschetste technische uitdaging is er de blijvende onzekerheid over de leveringen door AstraZeneca. Wat AstraZeneca zegt te zullen leveren, stemt niet altijd overeen met wat het bedrijf effectief levert. Als het verschil te groot is, dreigt een tekort en moet een keuze gemaakt worden tussen een 65-plusser en iemand met een onderliggende aandoening. Om al deze redenen kan de minister geen sluitend antwoord geven op deze vraag.

Er wordt gezegd dat het voor mensen met een onderliggende aandoening langer zal duren om volledig beschermd te zijn. Daartegenover staat echter dat deze groep vroeger beschermd is geraakt door hen eerst te vaccineren. De eerste vaccinatie geeft al een goede basisbescherming. Het is altijd de bedoeling geweest om kwetsbare groepen eerst te vaccineren. Niet elke regio was ervan overtuigd dat mensen met een onderliggende aandoening eerst vaccineren de aangewezen aanpak is. Daarnaast was er twijfel of dokters en mutualiteiten in staat zouden zijn om deze groep af te bakenen. Geen enkel ander land ter wereld is hierin geslaagd. De huidige daling van de ziekenhuisopnames is allicht daardoor te verklaren.

Hij looft de oproep om ziekenhuispersoneel aan te trekken voor de vaccinatiecentra. Er zijn navolgenswaardige voorbeelden van ziekenhuismedewerkers die als vrijwilliger meedraaien in een vaccinatiecentrum.

Wie zich vrijwillig opgeeft voor een vaccin van Johnson & Johnson zal in het vaccinatiecentrum geïnformeerd worden over de mogelijke risico's en waarop hij moet letten. Het protocol en de procedure zijn uitgewerkt.

16- en 17-jarigen moeten weten dat er een tweede prik volgt. Bij een uitnodiging met pre-booking geldt een interval waarmee het mogelijk is om tot dertig dagen te schuiven. Als het niet lukt, dan kunnen zij gebruikmaken van de mogelijkheid om later een tweede prik te halen.

Naast de discussie over het optrekken van de vaccinatiegraad van 70 percent is er de vraag of het gaat om 70 percent van de bevolking of van de volwassen bevolking. 70 percent van de bevolking komt overeen met 85 tot 87 percent van de volwassen bevolking. Gezien de vaccinatiegraad per leeftijdscategorie en in de groep van mensen met een onderliggende aandoening heeft minister Wouter Beke er vertrouwen in dat Vlaanderen 70 percent van de bevolking haalt. Het equivalent van 85 tot 87 percent van de volwassen bevolking stemt overeen met wat op basis van de huidige leveringsschema's mogelijk is tegen 11 juli 2021.

Minister Wouter Beke roept strandredders op zich zo snel mogelijk te registreren op QVAX. Elk vaccinatiecentrum kan nagaan of er ruimte is om hen mee te nemen.

Er is afgesproken dat artsen, pediaters of specialisten alle 16- en 17-jarigen – dus ook wie niet in een voorziening verblijft – met een onderliggende aandoening inventariseert zodat ze prioritair kunnen aan bod komen. Er wordt in de projectgroep Richtlijnen gezocht op welke wijze 16- en 17-jarigen in VAPH-voorzieningen gevaccineerd kunnen worden. Allicht zal er op dezelfde wijze gewerkt worden als voor volwassen personen met een handicap in dagcentra. Daar is nog geen formele beslissing over genomen.

Stefaan SINTOBIN,
voorzitter

Maike DE RUDDER,
verslaggever

Gebruikte afkortingen

CRA	coördinerend en raadgevend arts
EMA	European Medicines Agency
IMC	interministeriële conferentie
PCR	polymere chain reaction
VAPH	Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap